

SIMPOZIJ KATOLIČKIH BIBLIČARA STAROG ZAVJETA NJEMAČKOGA GOVORNOG PODRUČJA U OLOMOUCU

Mladen HORVAT, Zagreb

Od 29. kolovoza do 2. rujna 2005. održao se simpozij katoličkih bibličara Staroga zavjeta njemačkoga govornog područja (Tagung der Arbeitsgemeinschaft der deutschsprachigen katholischen Alttestamentler und Alttestamentlerinnen) u Olo-moucu, Republika Češka, u prostorijama Teološkog fakulteta sv. Ćirila i Metoda, Sveučilišta Palacky. Tema simpozija bila je Knjiga o Jobu. U temu ovog radnog susreta uveo nas je prof. dr. Theodor Seidl (Würzburg), stavljajući nam pred oči velike teme i životna pitanja koja postavlja Knjiga o Jobu i na koja sama knjiga traži odgovore.

Obrađene tematike na simpoziju bile su podijeljene na tri velika područja, što se ujedno poklapalo s danima ovog radnog zajedništva.

Prvi se dan (30. kolovoza) nastojalo prikazati cjelovite projekte razumijeva-nja Knjige o Jobu, koji su nastojali otvoriti nove perspektive u shvaćanju Knjige o Jobu kao cjeline. Prof. dr. Ludger Schwienhorst-Schönberger (Passau) prezentirao je četiri modela interpretacije Knjige o Jobu:

- 1) Sinkronijski model s obzirom na povijest nastanka kao i tumačenje, u kojem se ne postavljaju dijakronijska pitanja s obzirom na nastanak knjige, već se pretpostavlja da je Knjiga o Jobu djelo jednog autora, makar u različitim vremen-skim razdobljima njegovog života. Kako nastanak knjige, jednako tako i njezino shvaćanje, ne pretpostavljaju više pisaca (Robert Gordis, 1965.).
- 2) Dijakronijski model s obzirom na povijest nastanka kao i na tumačenje, u ko-jem se poteškoće u shvaćanju i napetosti između pojedinih dijelova Knjige o Jobu razrješuju aktivnošću više pisaca u procesu nastanka same knjige (The-resia Mende, 1990.).
- 3) Dijakronijski model s obzirom na povijest nastanka, ali sinkronijski model s obzirom na tumačenje same Knjige o Jobu, u kojem se nastanak knjige pro-matra kao dugotrajniji proces u koji je bilo uključeno više ruku, ali u kojem se shvaćanje knjige temelji na konačnom tekstu kao cjelini, tj. sinkronijski, za-nemarujući dijakronijski proces nastanka kod tumačenja Knjige o Jobu (Klau-dia Engljählinger, 2003.).

- 4) Model traženja smisla koji uzima u obzir naslovnike same Knjige o Jobu. Kao primjer primjene tog modela prof. dr. Schwienhorst-Schönberger iznosi tumačenje Job 30,20 prema Grguru Velikom (579-591).

Prof. dr. David Volgger (Rim) nastojao je u svome izlaganju kritički prikazati model shvaćanja Knjige o Jobu kao »skeptične« književnosti, kao i pogled na Knjigu o Jobu kao »dušobrižničku« literaturu, te sam predlaže shvatiti Knjigu o Jobu kao primjer »pravog bogoslužja«, temeljeći se na Job 1,9-11.

Prof. dr. Franz Sedlmeier (Augsburg) nastojao je usporediti Knjigu o Jobu s ostalim sličnim tekstovima Starog Istoka, a prof. dr. Ilse Müllner (Kassel) govori u svom izlaganju o »mjestu razumijevanja« unutar Knjige o Jobu, prezentirajući 28 poglavlje Knjige o Jobu dijelom rasprave koja se odnosi na spoznaju, a proživljava čitavu Knjigu o Jobu.

Drugi dan (31. kolovoza) simpozija, sa svoja je dva predavanja posvećen tumačenju pojedinih tekstova same knjige.

Prof. dr. Susanne Gillmayr-Bucher (Aachen) stavlja naglasak u svom izlaganju na prozne tekstove knjige o Jobu, tj. uvod (usp. Job 1,1 – 2,13) i zaključak (usp. Job 42,7-16), nastojeći promatrati te tekstove ne samo kao okvir, već mnogo više kao nositelje slika. Koristeći narativnu metodu, prof. dr. Gillmayr-Bucher stavlja naglasak na mjesto, vrijeme, način prezentacije likova, različite razine djelovanja likova unutar tih tekstova, te na način posredovanja glavnih ideja čitatelju sa strane autora, upravo posredstvom likova. Svoje je predavanje popratila multimedijskom prezentacijom, što je očito oduševilo sudionike radnog sastanka.

Dr. Hans Rechenmacher (München) u svom je izlaganju nastojao dati značajnije hebrejskih termina *וַיִּבְרַח* i *וַיִּפְרֹחַ* u Job 31,35-37.

Treći je dan (1. rujna) bio posvećen središnjim temama Knjige o Jobu. Prof. dr. Georg Fischer (Innsbruck) govori o »ozdravljajućem razgovoru« u Knjizi o Jobu, dok prof. dr. Andreas Michel (Mainz) govori o »nasilnom Božjem djelovanju« u *Jobovim govorima*, navodeći sva mjesta u Knjizi o Jobu gdje se Job obraća Bogu, bilo u drugom ili trećem licu kao onome koji nad njime provodi nasilje. Pomnim istraživanjem pojedinih izjava, autor u njima pronalazi sljedeće izražajne oblike: *želje; različite vrste pitanja: kako dugo?, zašto?; poticaje; hvalbene izjave koje pripadaju himnima*. Većina se tih izjava upućenih Bogu u 2. licu koncentrira u sljedećim tekstovima: Job 7,12s.; 10,2s. 13,11s.; 14,3s.; 30,21s. Većina se izjava o Božjem nasilnom djelovanju u 3. licu koncentrira u sljedećim tekstovima: Job 9,5s.; 12,14s.; 16,7s.; 19,6s.

Osobitu pažnju i diskusiju otvara doc. dr. Matthias Grenzer (Mogi das Cruzes – Brazil) sa svojim predavanjem »tema siromašnih u Job 24«. Završno izlaganje trećega dana imao je prof. dr. Georg Langenhorst (Nürnberg), predstojnik katedre za didaktiku i katolički religiozni odgoj, nastojeći nam prezentirati lik Joba u poeziji 20. stoljeća kao biblijsko-hermeneutski izazov.

Svih je deset izlaganja bilo popraćeno plodnom diskusijom bibličara iz Njemačke, Austrije, Švicarske, Italije, Češke, Hrvatske, Južne Koreje i Brazila, kao i mnogim susretima i razgovorima koji su slijedili u slobodnom vremenu i trenucima razgledavanja prekrasnog grada Olomouca, kao i obližnjeg gradića Kromeriza, te nekadašnje biskupske ljetne rezidencije.